

ROZSUDOK
V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobkyne: **1/ A.**, bytom T., zastúpená dcérou B., bytom R. a **2/ B.**, bytom R., proti žalovanému **Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny**, Župné námestie č. 5-6, Bratislava o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutí žalovaného** č. A/2008/295-002-CB zo dňa 14. mája 2008 v právnej veci žalobkyne 1/ a č. A/2008/295-003-CB zo dňa 14. mája 2008 v právnej veci žalobkyne 2/, o odvolaní žalobkyní proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 23S/107/2008-19 zo dňa 17. septembra 2008, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 17. septembra 2008, č. k. 23S/107/2008-19 **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozsudkom krajský súd zamietol žalobu žalobkyne 1/ o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2008/295-002-CB zo dňa 14. mája 2008, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov zamietol odvolanie žalobkyň a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, č.k.: I/2007/13223-MAL zo dňa 11. júna 2007, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobkyni 1/ nepriznal peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v zmysle § 64 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci a žalobu žalobkyne 2/ o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. A/2008/295-003-CB zo dňa 14. mája 2008, ktorým žalovaný podľa § 59 ods. 2 zák. č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov zamietol odvolanie žalobkyň a potvrdil rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, č.k.: I/2007/12502/4/DAM zo dňa 12. júna 2007, ktorým bolo rozhodnuté, že žalobkyni 2/ nebol priznaný peňažný príspevok za opatrovanie svojej matky podľa § 64a zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že žalobkyňa 1/ sa žalobou domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného ako aj Úradu práce sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici z 11. júna 2007, ktoré bolo vydané na základe posudku č. 351/07/13236 LUA z 11. júna 2007, podaného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Banskej Bystrici a podľa ktorého bola u žalobkyne 1/ zistená miera funkčnej poruchy vo výške 60% a že sa považuje za občana s ťažkým zdravotným postihnutím, pričom kompenzácia v oblasti mobility jej nebola navrhnutá, kompenzáciu – príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, z dôvodu, že súd nezistil pochybenie, a to ani v posudku žalovanej z 29. apríla 2008 a že posudok vychádzal zo skutkových zistení zdravotného stavu jednak posudkovým lekárom ako aj zdravotných záznamov a že u žalobkyne 1/ nebolo preukázané, že by sa pravidelne zúčastňovala aktivít uvedených v § 56 ods. 5 zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci. Z odôvodnenia rozsudku týkajúcej sa žalobkyne 2/ sa súd stotožnil s názorom žalovaného, že z predložených odborných lekárskeho nálezov neboli preukázané také

závažné pohybové, prípadne zmyslové alebo psychické zmeny, pre ktoré by žalobkyňa 1/ nebola schopná vykonávať základné samoobslužné úkony, a toto vyplynulo aj z miestneho zisťovania, a preto nebol peňažný príspevok za opatrovanie svojej matky priznaný, nakoľko nešlo o osobu odkázanú podľa § 57 ods. 1 a 2 zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci. Vzhľadom k tomu považoval súd aj v tejto časti posudok žalovaného za vecne správny, a preto ani nenariadil doplnenie znaleckého dokazovania.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali žalobkyne 1/ a 2/ v zákonnej lehote odvolanie, a to z dôvodu, že krajský súd porušil zákon, keď v dostatočnom rozsahu nepreskúmal skutkové okolnosti v rozsahu stanovenom zákonom, inak by zistil, že správny orgán nemôže rozhodovať svojvoľne v rámci správnej úvahy, nakoľko ide o ľudí, ktorí sú odkázaní na pomoc štátu prostredníctvom sociálnych dávok a na základe vyselektovania lekárskeho správ vybrať iba tie časti, ktoré mu vyhovujú na zamietnutie žiadostí o kompenzácie a vyvodzovať nelogické, nekonkrétne a neobjektívne závery. Žalobkyni 1/ bol vydaný preukaz ZŤP s modrým pruhom v roku 1993 a následne v roku 2003 s červeným pruhom so sprievodcom pre poruchy kĺbov a chrbtice a po piatich rokoch bolo následne hodnotené toto poškodenie zdravia s mierou funkčnej poruchy v rozsahu 30-50%. Ďalej nehodnotil u žalobkyne 1/ pásovú vystuženú ortézu, ktorá slúži u nej na spevnenie chrbtice. Taktiež uviedla, že súd nevypočul žalobkyňu 1/ na základe čoho dospel správny orgán k záveru, že navštevuje zdravotnícke zariadenia len sporadicky, a preto jej nenavrhol kompenzáciu na úhradu zvýšených výdavkov spojených s prevádzkou motorového vozidla, hoci je podľa posudku odkázaná na individuálnu prepravu a zdravotnícke zariadenia navštevuje asi 100 až 140 dní do roka a okrem toho absolvuje aj preliečenie v rozsahu 1 týždeň a je členkou zväzu invalidov, kde sa zúčastňuje na spoločenských aktivitách štyrikrát do roka. Z lekárskeho vyšetrenia z 13. novembra 2008 vyplýva, že žalobkyňa 1/ je dlhodobo sústavne liečená pre vysoký krvný tlak, stavy po operácii chrbtice, a lekárskou správou zo 7. marca 2008 bolo žalobkyni 1/ diagnostikovaná obojstranná primárna gonartróza, koxatróza, kapsulitída pleca a panikulitída krčnej chrbtice. Ďalšími lekárskejšími správami bolo zistené, že žalobkyňa 1/ má slabé nohy, motorický deficit a ochorenie chrbtice bolo potvrdené aj

lekárskou správou z 10. novembra 2008 a je zarážajúce, že miera funkčnej poruchy bola stanovená posudkom na 60% aj v roku 2003 a aj v roku 2008 a podľa ich názoru zaujate a neobjektívne, a ktorá po konzultáciách s lekármi mala byť vo výške aspoň 70% a že žalobkyňa 1/ je bez celodennej starostlivosti svojej dcéry – žalobkyne 2/ neschopná existencie, a preto patrí žalobkyni 2/ aj príspevok za opatrovanie.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobkyň navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil a to z dôvodu, že odvolacie dôvody nepovažuje za dôvodné. Žalobkyňa 1/ nie je podľa posudkov odkázaná na celodenné, osobné a riadne opatrovanie, ale je odkázaná na opatrovanie len pri niektorých úkonoch sebaobsluhy, ako je kúpanie vrátane umytia vlasov, komplikovanejšie obliekanie a vyzliekanie, obúvanie a pri nevyhnutných prácach v domácnosti a nemá nárok ani na príspevok súvisiaci so zabezpečením prevádzky motorového vozidla, nakoľko, ako sama uviedla, vozidlo jazdí do zdravotníckeho zariadenia a nie na aktivity integračného charakteru, ktorých sa zúčastňuje niekoľkokrát do roka. Návštevy zdravotníckych zariadení nie je možné kompenzovať príspevkom sociálnej pomoci, ale je možné o dopravu do zdravotného zariadenia požiadať o poskytnutie sanitky zo zdravotného poistenia. A preto jej nebol tento kompenzačný príspevok ani navrhnutý. Posudok o miere funkčnej poruchy na účely prípadných kompenzácií bol vydaný v súlade so zákonom.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 246c O.s.p. v spojení s § 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok a konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s § 250l ods. 2 v spojení s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

V správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb. Pri preskúvaní zákonnosti rozhodnutia je

rozhodujúci skutkový stav, ktorý tu bol v čase vydania napadnutého rozhodnutia (§ 250i ods. 1 O.s.p.).

Súd prvého stupňa postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti O.s.p. preskúmal zákonnosť rozhodnutí žalovaného, ktorým žalobkyni 1/ nebol priznaný peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla v zmysle § 64 ods. 1 písm. b) bod 2 zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci a rozhodnutie, ktorým žalobkyni 2/ nebol priznaný peňažný príspevok za opatrovanie svojej matky podľa § 64a zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci.

Podľa § 64 ods. 1 zák.č. 195/1998 Z.z., občianovi s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorý je podľa posudku vydaného podľa § 57 ods. 1 a 2 odkázaný na kompenzáciu zvýšených výdavkov, možno poskytnúť peňažný príspevok na zvýšené náklady so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla.

Z podkladov pripojeného administratívneho spisu bolo zistené, že prvostupňový správny orgán pri rozhodovaní o žiadosti žalobkyň vychádzal z posudku vydaného oddelením posudkových činností z 29. apríla 2008, ktorý bol vydaný v súlade s § 50 a § 57 zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci a ktorý vychádzal z dokladov, zdravotných záznamov a lekárskejších správ, šetrenia žalovaného a osobných zistení a z ktorých bolo zistené, že žalobkyňa 1/ má mieru funkčnej poruchy vo výške 60%, podľa prílohy č. 4, skupina III, ods. 10. písm. c/ zákona č. 195/1998 Z.z o sociálnej pomoci s tým, že miera funkčnej poruchy bola stanovená vo výške 60% pre dokumentovanú polyneuropatiu dolných končatín, v súvislosti s cukrovkou druhého typu, pričom v oblasti mobility jej nebola navrhnutá kompenzácia, hoci je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, a to z dôvodu, že potreba prepravy je sporadická a prevažne zdravotníckeho charakteru a v oblasti nevyhnutných životných úkonov a nevyhnutných prác v domácnosti, hoci má obmedzenú schopnosť vykonávať nevyhnutné životné úkony a nevyhnutné práce v domácnosti a potrebuje pomoc pri kúpaní, zložitejšom

obliekaní a vyzliekaní a pri domácich prácach nebol navrhnutý pre žalobkyňu 2/ za opatrovanie žalobkyne 1/ peňažný príspevok. Šetrením bolo zistené, že nie je potrebná riadna celodenná starostlivosť o žalobkyňu 1/, nakoľko bežné životné úkony zvládne sama a v odborných nálezoch nebola preukázaná potreba pomoci inej osoby pri základných úkonoch sebaobsluhy.

V nadväznosti na posudok vypracovaný v odvolacom konaní žalovaný správny orgán vydal preskúmané rozhodnutia, ktorým žiadosti žalobkyne 1/ a 2/ z dôvodu nesplnenia podmienok ustanovených v § 64 ods. 1 zák. č. 195/1998 Z.z o sociálnej pomoci a § 64a zákona č. 195/1998 Z.z. o sociálnej pomoci žiadostiam o kompenzácie nevyhovel. K zhodným záverom dospel aj krajský súd, ktorý žalobu ako nedôvodnú zamietol, keď mal za preukázané, že z ťažkého zdravotného postihnutia žalobkyne 1/ nevyplývajú v oblasti jej mobility sociálne dôsledky takého charakteru, ktoré by odôvodňovali jej odkázanosť na potrebu poskytnúť príspevok na individuálnu prepravu, hoci je na ňu odkázaná, ale len sporadicky a prepravu do zdravotníckeho zariadenia na vyšetrenia je potrebné riešiť v rámci poskytovania zdravotníckej starostlivosti a nie sociálnej pomoci a taktiež nie je odkázaná na celodennú a riadnu starostlivosť poskytovanú a zabezpečovanú inou osobou, nakoľko môže niektoré jednoduché úkony samoobsluhy vykonávať sama a nie je pritom odkázaná na pomoc inej osoby.

Aj podľa názoru odvolacieho súdu krajský súd zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver, ktorý náležitým spôsobom aj odôvodnil. Námietky žalobkýň uvedené v ich odvolaní sú skutkovo i právne bezvýznamné pre rozhodnutie v preskúmanej veci. V odvolacom konaní neboli zistené a ani z odvolania žalobkýň nevyplynuli také skutočnosti, ktoré by spochybnili správnosť skutkových zistení a právnych záverov krajského súdu.

Aj odvolací súd považuje za potrebné zdôrazniť, že právny nárok na žalobkyňami 1/ a 2/ požadované dávky neexistuje, nakoľko ide o dávky fakultatívneho charakteru. Vzhľadom na uvedené treba konštatovať, že ak správny orgán po oboznámení sa so zadováženými podkladmi dospel k záveru, že žalobkyňiam príspevky na zvýšené výdavky so zabezpečením prevádzky

motorového vozidla a osobnú starostlivosť neposkytne, nemožno v jeho postupe a rozhodnutí sledovať nezákonnosť, lebo postupoval a rozhodol tak, ako mu to zákon umožňuje.

Keďže v konaní podľa piatej časti Občianskeho súdneho poriadku (Správne súdnictvo) súd preskúmava len zákonnosť postupu a rozhodnutia správneho orgánu, pričom v zmysle § 245 ods. 2 O.s.p. neposudzuje jeho účelnosť a vhodnosť, potom rozsudok krajského súdu treba považovať za vecne správny. Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu v súlade s ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd v konaní neúspešným žalobkyniam 1/ a 2/ nepriznal (§ 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p.) a žalovaný si žiadnu náhradu trov konania neuplatnil.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. novembra 2009

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Anna Koláriková